

Το νέο πλαίσιο για τη διανομή των ασφαλιστικών προϊόντων - Προκλήσεις για τη Λειτουργία Συμμόρφωσης

1ST Compliance Forum

Νίκος Μαρκόπουλος
Δικηγόρος, Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης
Interamerican

ΣΕΚΑΣΕ

Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Disclaimer - Διευκρίνηση

“Statements of fact and opinions expressed in this presentation are those of the author and do not necessarily reflect the official policy or position of any other company, employer or organisation connected with the author.”

“Οι θέσεις και οι απόψεις οι οποίες εκφράζονται στην ακόλουθη παρουσίαση είναι προσωπικές και δεν αντιπροσωπεύουν κατ’ ανάγκη την επίσημη θέση οποιασδήποτε εταιρείας, εργοδότη ή οργανισμού με τους οποίους συνδέεται ο συντάκτης.»

Περιεχόμενα

- ❖ Νομικό-Κανονιστικό Πλαίσιο
- ❖ Έννοια Διανομής
- ❖ Σημαντικές Αλλαγές σε παραγωγή και Διανομή
- ❖ Πολιτικές Παραγωγής και Διανομής
- ❖ Έντυπο Πληροφοριών
- ❖ Επενδυτικά Προϊόντα
- ❖ Εθνικές Επιλογές
- ❖ Κυρώσεις

Η οδηγία IDD και κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμοί

Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 σχετικά με τη **διανομή** ασφαλιστικών προϊόντων (**Insurance Distribution Directive**) η οποία αντικαθιστά την Οδηγία 2002/92/ΕΚ 190/2006.

Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμοί:

- (ΕΕ) 2017/1469 για τον τυποποιημένο **μορφότυπο** παρουσίασης του εγγράφου πληροφοριών για το ασφαλιστικό προϊόν.
- (ΕΕ) 2017/2358 για τις **απαιτήσεις εποπτείας** και διακυβέρνησης προϊόντων για ασφαλιστικές επιχειρήσεις και διανομείς ασφαλιστικών προϊόντων
- (ΕΕ) 2017/2359 για **τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών** και τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας στη διανομή των βασιζομένων σε ασφάλιση **επενδυτικών προϊόντων**.

Σχέδιο Νόμου για την Ενσωμάτωση της Οδηγίας.

Έννοια διανομής και διαμεσολαβητή

Διανομή:

- Οι δραστηριότητες παροχής συμβουλής, πρότασης ή διενέργειας άλλων προπαρασκευαστικών εργασιών για τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων
- Οι δραστηριότητες σύναψης αυτών.
- Οι δραστηριότητες παροχής βοήθειας κατά τη διαχείριση και την εκτέλεση των συμβάσεων, ιδίως σε περίπτωση επελεύσεως του κινδύνου.
- Η παροχή μέσω ιστοτόπου ή κάποιου άλλου μέσου, πληροφοριών σχετικά με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές συμβάσεις βάσει προϊόντων.
- Η σύγκριση των τιμών και των προϊόντων ή και των προσφερομένων εκπτώσεων από την ασφαλιστική επιχείρηση επί του ασφαλίστρου, εφόσον ο πελάτης είναι σε θέση να συνάψει άμεσα ή έμμεσα μια ασφαλιστική σύμβαση.

Διαμεσολαβητής

Το Φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός από την ασφαλιστική επιχείρηση ή τους υπαλλήλους της και εκτός από τον διαμεσολαβητή δευτερεύουσας δραστηριότητας, το οποίο αναλαμβάνει ή ασκεί επ' αμοιβή τις δραστηριότητες διανομής.

Σημαντικές αλλαγές που επιφέρει η IDD στη διαδικασία παραγωγής και διανομής - I

- Η **προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή** κατά τη διαδικασία παραγωγής και διανομής βρίσκεται στο επίκεντρο όπως και με την ισχύουσα Ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τη λειτουργία της Ασφαλιστικής επιχείρησης (Οδηγία Solvency II).
- Το πεδίο εφαρμογής της IDD καταλαμβάνει πέρα από τα φυσικά δίκτυα διανομής και **τις απευθείας πωλήσεις, τις ιστοσελίδες σύγκρισης τιμών**
- Η **IDD, όπως φαίνεται ότι θα ενσωματωθεί, θέτει υποχρεώσεις στον διανομέα για πώληση, κατόπιν καταγραφής των αναγκών και απαιτήσεων του καταναλωτή και παροχής εξατομικευμένης σύστασης (συμβουλής) για κάθε ασφαλιστικό προϊόν.**

Σημαντικές αλλαγές που επιφέρει η IDD στη διαδικασία παραγωγής και διανομής - II

- Η ασφαλιστική εταιρία επιλέγει, ασφαλιστικούς διανομείς που διαθέτουν τις αναγκαίες και κατάλληλες γνώσεις, εμπειρογνωμοσύνη και ικανότητα ώστε να κατανοούν τα χαρακτηριστικά των ασφαλιστικών προϊόντων που προωθούν
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν και δημοσιοποιούν μηχανισμούς για τον αποτελεσματικό έλεγχο και την αξιολόγηση των γνώσεων και της επάρκειας των διανομέων
- Επίσης, μπορούν να απαιτούν να αποδεικνύεται η επιτυχής εκπλήρωση των απαιτήσεων κατάρτισης και εξέλιξης με την απόκτηση πιστοποιητικού.

Σημαντικές αλλαγές που επιφέρει η IDD στη διαδικασία παραγωγής και διανομής - III

- Η ασφαλιστική εταιρία θα πρέπει να παρέχει στους διαμεσολαβητές **τα μέσα κατάρτισης ή επαγγελματικής εξέλιξης** τα οποία αντιστοιχούν στις απαιτήσεις τις σχετικές με τα προϊόντα που παράγει
- Η ασφαλιστική εταιρία υποχρεούται να πιστοποιεί **τα πρόσωπα που μετέχουν στη διοικητική δομή της**, τα οποία είναι υπεύθυνα για τη διανομή των ασφαλιστικών προϊόντων, καθώς και όλα τα άλλα πρόσωπα που συμμετέχουν άμεσα στη διανομή ώστε να έχουν αποδεδειγμένα τις γνώσεις και ικανότητες που απαιτούνται για την άσκηση της δραστηριότητάς τους.

Σημαντικές αλλαγές που επιφέρει η IDD στη διαδικασία παραγωγής και διανομής - IV

- Κάθε κράτος μέλος υποχρεούται να θεσπίσει ένα **ενιαίο φορέα πληροφόρησης που θα επιτρέπει πρόσβαση στα μητρώα των Διαμεσολαβητών**
- Ο πελάτης θα πρέπει **ενημερώνεται επαρκώς** για τη φύση των αμοιβών, τις προμήθειες ή τα οφέλη που λαμβάνει ο διανομέας, καθώς και για τη σχέση του με την ασφαλιστική επιχείρηση πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας πώλησης
- **Διασταυρούμενες Πωλήσεις:** Όταν ένα ασφαλιστικό προϊόν είναι **συμπληρωματικό** προς ένα ή περισσότερα αγαθά ή υπηρεσίες **μη** ασφαλιστικές, ο διανομέας προσφέρει υποχρεωτικά στον πελάτη τη δυνατότητα να αγοράσει το αγαθό ή την υπηρεσία χωριστά. Εξαίρεση: ασφάλισεις συμπληρωματικές σε επενδυτική υπηρεσία.

Πολιτική Εποπτείας και Διακυβέρνησης προϊόντων της Ασφαλιστικής Εταιρίας (POG) - Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2358

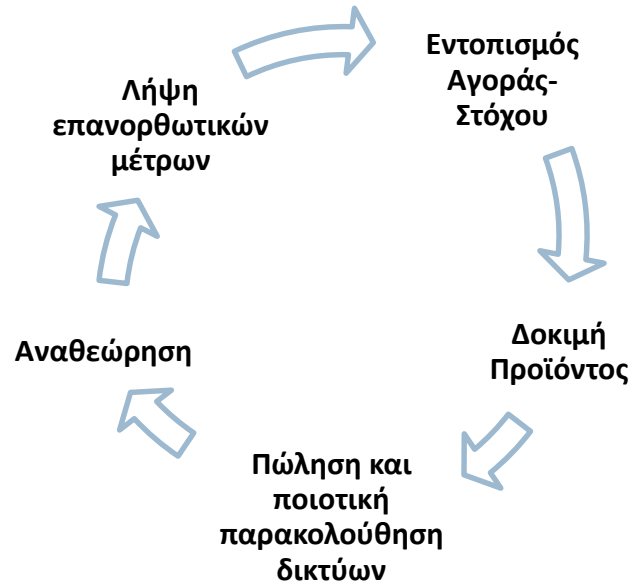
- Λαμβάνει υπόψη τους **στόχους, τα συμφέροντα και τα χαρακτηριστικά των πελατών**
- Προλαμβάνει ή μετριάξει τη ζημία για τον πελάτη (Εντοπισμός **κινδύνων για πελάτη**)
- Αντιμετωπίζει τη σύγκρουση συμφερόντων

Ευθύνη του ΔΣ: Το ΔΣ της ασφαλιστικής εταιρίας εγκρίνει και φέρει την τελική ευθύνη:

α) για την καθιέρωση, την υλοποίηση και την επανεξέταση της διαδικασίας έγκρισης προϊόντων

β) τη συνεχή επαλήθευση και την εσωτερική συμμόρφωση των υπαλλήλων και των **συνεργαζόμενων με την εταιρία διανομέων** με την εν λόγω διαδικασία.

Βασικά στοιχεία Διαδικασίας Παραγωγής- Διανομής

Πολιτική Διανομής Προϊόντων του Διανομέα- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2358

- Οι διανομείς ασφαλιστικών προϊόντων καθιερώνουν ρυθμίσεις ώστε να λαμβάνουν από την ασφαλιστική εταιρία όλες τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τα ασφαλιστικά προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο πολυπλοκότητας και τους κινδύνους που συνδέονται με τα προϊόντα, καθώς και τη φύση, την έκταση και την πολυπλοκότητα της σχετικής επιχειρηματικής δραστηριότητας του διανομέα ασφαλιστικών προϊόντων – **Αρχή Αναλογικότητας**

Σκοποί της Πολιτικής

- Πρόληψη ή μετριασμός της ζημίας για τον πελάτη
- Ορθή διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων
- Λήψη υπόψη των στόχων, συμφερόντων και χαρακτηριστικών των πελατών

Έγγραφο Πληροφοριών (IPIDs)- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1469

Τα IPIDs δημιουργούνται προκειμένου να παρέχονται στους πελάτες ασφαλίσεων κατά Ζημιών, προ-συμβατικά πληροφορίες για τα προϊόντα οι οποίες είναι εύκολο να **αναγνωστούν, κατανοηθούν, συγκριθούν** (Εξαίρεση: Μεγάλοι Κίνδυνοι).

- «Τι είναι αυτό το είδος ασφάλισης;»
- «Τι ασφαρίζεται;»
- «Τι δεν ασφαρίζεται;»
- «Υπάρχουν περιορισμοί στην κάλυψη;»
- «Πού είμαι καλυμμένος;»
- «Ποιες είναι οι υποχρεώσεις μου;»
- «Πότε και πώς πληρώνω;»
- «Πότε αρχίζει και πότε λήγει η κάλυψη;»
- «Πώς μπορώ να ακυρώσω τη σύμβαση;»

Βασιζόμενα σε Ασφάλιση Επενδυτικά Προϊόντα (IBIP's)- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2359

- Οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τον εντοπισμό συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ αυτών των ιδίων, περιλαμβανομένων των διευθυντών τους και των υπαλλήλων τους, ή κάθε προσώπου που συνδέεται μαζί τους άμεσα ή έμμεσα με σχέση ελέγχου, και των πελατών τους, ή μεταξύ δύο πελατών τους.
- Αν τα μέτρα δεν επαρκούν για να εξασφαλιστεί ότι θα αποφευχθεί ο κίνδυνος βλάβης στα συμφέροντα των πελατών, ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής ή η ασφαλιστική επιχείρηση γνωστοποιεί σαφώς στον πελάτη τη γενική φύση ή τις πηγές των συγκρούσεων συμφερόντων, εγκαίρως πριν από τη σύναψη της σύμβασης ασφάλισης.

Βασιζόμενα σε Ασφάλιση Επενδυτικά Προϊόντα II

- Παρέχεται κατάλληλη ενημέρωση, εγκαίρως πριν από τη σύναψη σύμβασης, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- Περιοδική αξιολόγηση της καταλληλότητας των προϊόντων που συστήνονται στον πελάτη
- Κατάλληλη καθοδήγηση και προειδοποιήσεις σχετικά με τους κινδύνους
- Πληροφόρηση για όλα τα κόστη και τις συναφείς επιβαρύνσεις

Προ-συμβατική αξιολόγηση Καταλληλότητας και Σκοπιμότητας

- Λαμβάνεται κάθε πληροφορία από τον πελάτη, ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητα του προϊόντος για τις ανάγκες του πελάτη βάσει κριτηρίων όπως το εισόδημά του, η γνώση περί επενδυτικών προϊόντων, η ανοχή του στον επενδυτικό κίνδυνο.
- Εάν οι πελάτες δεν παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τις γνώσεις και την πείρα τους, ή αν παράσχουν ανεπαρκείς σχετικές πληροφορίες, ο διαμεσολαβητής ή η επιχείρηση τους προειδοποιεί ότι δεν είναι σε θέση να κρίνει κατά πόσον το σκοπούμενο προϊόν είναι κατάλληλο γι' αυτούς.
- Εάν ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής ή η ασφαλιστική επιχείρηση κρίνει, βάσει των πληροφοριών που έχει λάβει από τον πελάτη, ότι το προϊόν δεν είναι κατάλληλο για αυτόν, οφείλει να τον προειδοποιήσει.

Ελληνικό Σχέδιο Νόμου- Βασικές Εθνικές Επιλογές

- Τα ασφαλιστικά προϊόντα αποτελούν **αντικείμενο συμβουλής** από τον διανομέα (Εξαιρέσεις: εκ του νόμου καλύψεις, επαγγελματίες πελάτες σύμφωνα με τη MIFID II-N.4514-2018)
- Κατηγορίες Διαμεσολαβητών: Πράκτορες, Συντονιστές Πρακτόρων, Διαμεσολαβητές δευτερεύουσας δραστηριότητας, μεσίτες. Πλην μεσιτών όλοι, **εντολοδόχοι της ασφαλιστικής** επιχείρησης.
- Ασυμβίβαστο Μεσιτών με όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες
- Κατάργηση καταβολής προμηθειών για διαμεσολαβητικές ενέργειες **Ασφαλιστικών Υπαλλήλων**- Οι ενέργειες αυτές θεωρούνται απευθείας πωλήσεις από την εταιρεία.

Ελληνικό Σχέδιο Νόμου- Βασικές Εθνικές Επιλογές II

- Υποχρεωτικότητα αιτήσεων ασφάλισης και παράδοσης αντιγράφου στον πελάτη - Αναγραφή στοιχείων και μητρώων διαμεσολαβητών σε αίτηση και ασφαλιστήριο
- Καταγγελία συνεργασίας του διαμεσολαβητή από ασφαλιστική με καταβολή προμηθειών 3 ετών

Εξαιρέσεις:

- Έκδοση οριστικής ποινική απόφασης επί εγκλήσεως ή μηνυτήριας αναφοράς
- Άσκηση αυτεπάγγελτης ποινική δίωξης
- Καταγγελία από τον διαμεσολαβητή

Κυρώσεις

► Σε **Νομικά πρόσωπα** διαμεσολάβησης και προσωπικά στους υπεύθυνους για αυτή
Σε Ασφαλιστικές Εταιρείες, μέλη διοίκησης και κάθε πρόσωπο που φέρει ευθύνη (δόλος, αμέλεια) **Κατ' ελάχιστον μία των παρακάτω:**

- Επίπληξη

- Προσωρινή ή οριστική διαγραφή από το μητρώο

- Αναστολή ή παύσης της Διοίκησης

Ειδικά για νομικά πρόσωπα:

- Πρόστιμο έως 5% κύκλου εργασιών και έως 5.000.000 ευρώ

- Πρόστιμο διπλάσιο με το κέρδος ή την αποφυγή ζημίας από την παράβαση

► Ειδικά για **φυσικά πρόσωπα:**

- Πρόστιμο έως 700.000 ευρώ

- Πρόστιμο διπλάσιο με το κέρδος ή την αποφυγή ζημίας από την παράβαση

Δημοσιοποίηση κυρώσεων

Κριτήρια Επιβολής

- Βαρύτητα και διάρκεια παράβασης
- Βαθμός ευθύνης
- Κίνδυνος πρόκλησης βλάβης στα συμφέροντα του πελάτη
- Ύψος ζημίας σε πελάτη ή τρίτους
- Ύψος κέρδους ή ζημίας που αποφεύχθηκε από την παράβαση
- Μέτρα για αποτροπή ή μη επανάληψη
- Οικονομική κατάσταση φυσικού ή νομικού προσώπου
- Βαθμός συνεργασίας με την Εποπτική Αρχή
- Κατ' επανάληψη τέλεση

"If you think compliance is expensive,
try non-compliance."

Former Deputy U.S. Attorney General Paul McNulty

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!